

ثلاثة الأصول وأدلتها (للحرمين
(والجمعية

სამი საფუძველი და მათი
მტკიცებულებები

სამი საფუძველი და მათი მტკიცებულებები

შეიხ მუჰამმად ათ-თამიმი (აღლაჰმა შეიწყალოს ის)

სამი საფუძველი და მათი მტკიცებულებები

შეიხ მუჰამმად ათ-თამიმი (აღლაჰმა შეიწყალოს)

სახელითა ალაჰისა მოწყალისა,
შემწყალებლისა

იცოდე - აღლაჰმა შეგიწყალოს - რომ ჩვენი
ვალია ოთხი საკითხის სწავლა:

პირველი: ცოდნა, და ეს არის ალაჰის
შემცნება, მისი შუამავლის შემცნება და ისლამის
რელიგიის შემცნება მტკიცებულებებით.

მეორე: მისი შესრულება.

მესამე: მოწოდება მისკენ.

მეოთხე: მოთმინება მასში ვნებაზე.

ამის მტკიცებულება არის უზენაესის
სიტყვები: "სახელითა ალაჰისა მოწყალისა,
შემწყალებლისა"

﴿وَالْعَصْرُ 1 إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ 2 إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا
بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ 3﴾

ვფიცავ ჟამს,
ჭეშმარიტად ადამიანი ზარალშია,
გარდა მათი, რომელთაც ირწმუნეს, ჰქმნეს
კეთილი და ჭეშმარიტებას ურჩევნ ერთმანეთს,
ასევე ერთმანეთს ურჩევნ მოთმინებას. (ალ-ასრ:
1-3)

თქვა აშ-შაფი'იმ (ალლაჰმა შეიწყალოს ის):
ალლაჰს რომ თავის ქმნილებებზე სხვა
მტკიცებულება არ ჩამოევიდნა, გარდა ამ
სურისა, ესეც ეყოფოდათ.

თქვა ალ-ბუხარიმ (ალლაჰმა შეიწყალოს ის):
"თავი: ცოდნა სიტყვაზე და ქმედებაზე წინ; და
მტკიცებულებაა უზენაესი ალლაჰის სიტყვა:
(იცოდე, რომ არ არსებობს (არავითარი
ჭეშმარიტი) ღმერთი ალლაჰის გარდა და
ითხოვე შენდობა შენი
ცოდვისთვის...)[მუჰამმად: 9], ამრიგად, მან
ცოდნით დაიწყო" სიტყვაზე და ქმედებაზე წინ."

იცოდე - ალლაჰმა შეგიწყალოს - რომ ყოველ
მუსლიმ მამაკაცსა და ქალს ევალება ამ სამი

საკითხის შესწავლა და მათ მიხედვით მოქმედება:

პირველი: ალლაჰმა შეგვექმნა, მოგვცა სარჩო და არ მიგვატოვა უმეთვალყურეოდ, არამედ გამოგვიგზავნა შუამავალი; ვინც მას დაემორჩილა, სამოთხეში შევიდა, ხოლო ვინც ურჩობა უყო, ცეცხლში შევიდა.

ამის მტკიცებულება არის უზენაესის სიტყვები:

﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ۚ فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا﴾ (16)

ჭეშმარიტად ჩვენ წარმოგზავნეთ თქვენთან შუამავალი მოწმედ თქვენდა, ისე როგორც წარგზავნეთ ფარაონთან შუამავალი

ეურჩა ფარაონი შუამავალს და შევიპყარით ის (ფარაონი) ყოვლისმომცველად) [სურა ალ-მუზაჰამილ: 15-16]

მეორე: ალლაჰი არ დაუშვებს, რომ მას ვინმე დაუდგინონ თანაზიარად თაყვანისცემაში, არც დაახლოებული ანგელოზი და არც გამოგზავნილი შუამავალი; და ამის მტკიცებულებაა უზენაესის ნათქვამი:

﴿وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ (18)

(ქრემარიტად სამლოცველოები ალლაჰს ეკუთვნის, მაშ არ მოუხმოთ ალლაჰთან ერთად არავის) (ალ-ჯინნ: 18).

მესამე: ვინც დაემორჩილა შუამავალს და აღიარა ალლაჰის ერთადერთობა, მისთვის დაუშვებელია იმის მეგობრობა, ვინც ეწინააღმდეგება ალლაჰსა და მის შუამავალს, თუნდაც იგი უახლოესი ნათესავი იყოს.

ამის მტკიცებულება არის უზენაესის სიტყვები:

﴿لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ (22)

(ვერ იპოვი ხალხს ვისაც სწამს ალლაჰის და უკანასქნელი დღის, უყვარდეთ ისინი ვინც მტრობს ალლას და მის შუამავალს, თუნდაც იყვნენ მათი მამები, მათი შვილები, მათი ძმები ან მათი გვარი, ეგენი არიან ვის გულებში ჩაწერილია რწმენა და განამტკიცა ისინი წმინდა სულით და შეიყვანს მათ სამოთხეში სადაც ძირს

მდინარეები მოედინება, დარჩებიან იქ სამუდამოდ, ალლაჰი კმაყოფილია მათი და ისინი კმაყოფილი არიან ალლაჰის, ისინი არიან ალლაჰის ჯგუფი, ნუთუ ალლაჰის ჯგუფი არ არიან ნეტარნი) (ალ-მუჯადილა: 22)

იცოდე — ალლაჰმა თავის მორჩილებისკენ დაგაკვალაიანოს — რომ ჰანიიფია — იბრაჰიმის რჯული — არის მხოლოდ ალლაჰის თაყვანისცემა, მისდამი გულწრფელი რწმენით. და ეს უბრძანა ალლაჰმა ყველა ადამიანს და ამისთვის შექმნა ისინი; როგორც ბრძანა უზენაესმა:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ (56)

(არ გამიჩენია მე ჯინნი და ადამიანნი გარდა ჩემდამი თაყვანისცემისა) [აზ-ზაარიათ: 56] „თაყვანს მცემენ“-ის მნიშვნელობაა: ჩემს ერთიანობას აღიარებენ.

უდიდესი, რაც ალლაჰმა ბრძანა: ერთღმერთიანობა, ანუ მხოლოდ ერთი ალლაჰის თაყვანისცემა.

ხოლო უდიდესი, რაც მან აკრძალა, არის შირქი, და ის არის: მასთან ერთად სხვისგან თხოვნა.

ამის მტკიცებულება არის უზენაესის სიტყვები:

(وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا...)

მაშ, ეცით თაყვანი ალლაჰს და არაფერი უთანაზიაროთ... [ან-ნისა: 36].

და თუ შეგეკითხებიან: რა არის სამი საფუძველი, რომელიც ადამიანმა უნდა იცოდეს?

მაშ, თქვი: მსახურის მიერ თავისი უფლის, თავისი რელიგიისა და თავისი შუამავლის, მუჰამადის ﷺ, შეცნობა.

[პირველი საფუძველი]

და თუ შეგეკითხებიან: ვინ არის შენი ღმერთი?

მაშ, თქვი: ჩემი ღმერთი არის ალლაჰი, რომელმაც შემქმნა მე და შექმნა მთელი სამყარო მისი მოწყალებით, ის არის ჩემი სათაყვანებელი და არ მყავს მე მის გარდა სათაყვანებელი არავინ;

ხოლო მტკიცებულებაა ყოვლადმაღალის
სიტყვა:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ 2﴾

დიდება ალლაჰს, ღმერთს სამყაროთა; (ალ-
ფათიჰა: 2) ყოველივე ალლაჰის გარდა
სამყაროა, და მე ერთი ვარ იმ სამყაროდან.

ხოლო თუ შეგეკითხებიან: რით შეიცანი შენი
უფალი?

უთხარი: მისი აიათებითა და მისი
ქმნილებებით.

მისი ერთ-ერთი სასწაულია ღამე და დღე, მზე
და მთვარე.

და მის ქმნილებათაგან არის: შვიდი ცა და
ვინც მათშია, შვიდი მიწა და ვინც მათშია, და რაც
მათ შორისაა.

ამის მტკიცებულება არის ალლაჰის
სიტყვები:

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا
لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ 37﴾

(მისი სასწაულებიდანაა ღამე, დღე, მზე და
მთვარე, არ ეთაყვანოთ არც მზეს და არც
მთვარეს, არამედ ეთაყვანეთ მხოლოდ ალლაჰს

რომელმაც გააჩინა შექმნა ისინი, თუ თქვენ მას
ეთაყვანებოდ) [ფუსსილათ: 37].

უზენაესი ალლაჰის სიტყვები:

﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ
يُعْشَىٰ اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ
الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ 54

ქეშმარიტად, თქვენი ღმერთი ალლაჰია, იგია,
რომელმაც ექვს დღეში გააჩინა ცანი და
დედამიწა, შემდეგ კი 'არშზე ამაღლდა; ღამეს
ბურავს დღით, რომელიც შეუდგომელი
მდევარია მისი; და მზე, მთვარე და
ვარსკვლავები სრულად ჰმორჩილებენ მის
ბრძანებას. განა მას არ ეკუთვნის გაჩენა და
მბრძანებლობა?! რაოდენ დიდია ალლაჰი,
სამყაროთა ღმერთი! [ალ-ა'რაფ: 54].

უფალი არის სათაყვანო; ამის მტკიცებულება
არის უზენაესის სიტყვები:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ 21 الَّذِي جَعَلَ
لَكُمْ الْأَرْضَ فُرُشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ
رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ 22

ეი, ადამიანებო! თქვენს ღმერთს ეთაყვანეთ,
გაგაჩინათ რომელმაც – თქვენ და თქვენზე ადრე
მყოფნი; – იქნებ რიდი გქონდეთ;

- რომელმაც თქვენთვის გაფინა დედამიწა საწოლივით, ხოლო ზეცა საბურველად ააგო, შემდეგ ციდან წყალი გადმოადინა და მოსავალი აღმოაცენა თქვენს საზრდოდ. ასე რომ, არ გაუჩინოთ ალლაჰს თანაზიარნი, შეგნებულად. [ალ-ბაყარა: 21-22].

თქვა იბნ ქასირმა (ალლაჰმა შეიწყალოს ის): მხოლოდ ამ ყველაფრის შემოქმედია ღირსი თაყვანისცემისა.

და თაყვანისცემის სახეობები, რომლებიც ალლაჰმა ბრძანა: - როგორიცაა: ისლამი, იმანი და იჰსანი; და მათ შორის: ვედრება, შიში, იმედი, მინდობა, ლტოლვა, მოწიწება, სიმდაბლე, მოშიშება, მონანიება, დახმარების თხოვნა, თავშესაფრის ძიება, შველის თხოვნა, მსხვეპლშეწირვა, აღთქმა და თაყვანისცემის სხვა სახეობები, რომლებიც ალლაჰმა ბრძანა - ყველა მათგანი მხოლოდ უზენაესი ალლაჰისთვისაა; და მტკიცებულებაა უზენაესის სიტყვები:

﴿وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ (18)

(ჭეშმარიტად სამლოცველოები ალლაჰს ეკუთვნის, მაშ არ მოუხმობთ ალლაჰთან ერთად არავის) (ალ-ჯინნ: 18).

ხოლო ვინც ამათგან რამეს ალლაჰის გარდა სხვას მიუძღვნის, ის არის მუშრიქი, ურწმუნო. და ამის მტკიცებულებაა ალლაჰის სიტყვა:

﴿وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ﴾ (117)

(და ვინც მოუხმობს ალლაჰთან ერთად სხვა ღვთაებას, მას არ გააჩნია არავითარი არგუმენტი მასზედ, ჭეშმარიტად მისი განკითხვა თავის უფალთანაა, ჭეშმარიტად იგი (ალლაჰი) ნეტარს არ ჰქმნის ურწმუნოებს) [ალ-მუ'მინუნ: 117].

ჰადისში გადმოცემულია:

"الدُّعَاءُ مُخُّ الْعِبَادَةِ".

ვედრება არის თაყვანისცემის არსი.

ამის მტკიცებულება არის უზენაესის სიტყვები:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ (60)

და თქვა თქვენმა ღმერთმა: - შემევედრეთ და მე შევისმენ თქვენს ვედრებას, ჭეშმარიტად

ისინი ვინც მედიდურობენ ჩემი
თაყვანისცემისგან ჯოჯოხეთში შევლენ
დამცირებულნი) (დააფირ: 60)

შიშის მტკიცებულება არის ალლაჰის
სიტყვები:

﴿...فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾

ნუ შეუშინდებით მათ, ჩემი კი გეშინოდეთ,
თუკი ხართ თქვენ მორწმუნენი. [ალი იმრან:
175].

ხოლო სასოების მტკიცებულება არის
უზენაესის სიტყვები:

﴿...فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾

...ვინც სასოებს თავის ღმერთთან შეხვედარას
მან აკეთოს კეთილი საქმე და არავინ
თანაუზიაროს თავის ღმერთს თაყვანისცემაში.
[ალ-ქაჰფ: 110].

თავაქულის მტკიცებულება არის ალლაჰის
სიტყვები:

﴿...وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾

და ღმერთს მიენდეთ, თუ ხართ მორწმუნენი
[ალ-მაიდა: 23], ასევე მისი სიტყვები:

﴿...وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ...﴾

...და ვინც მიენდობა ალლაჰს, იგი საკმარისია მისთვის... (ატ-ტალაჟი: 3)

სურვილის, შიშისა და მოწიწების მტკიცებულება არის უზენაესის სიტყვები:

﴿...إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْـِرُّونَ فِي الْخَيْـِرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خُـٰشِعِينَ﴾

...ქეშმარიტად ისინი ისწრაფოდნენ სიკეთის კეთებას, გვევედრებოდნენ იმედით და შიშით და იყვნენ ჩვენს მიმართ მოშიშნი. [ალ-ანბია: 90].

მოშიშების მტკიცებულება არის უზენაესის სიტყვები:

﴿...فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ...﴾

და არ შეუშინდეთ მათ, (მხოლოდ) ჩემი გეშინოდეთ [ალ-მაიდა: 3].

მონანიების მტკიცებულება არის ალლაჰის სიტყვები:

﴿وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلَمُوا لَهُ...﴾

მოინანიეთ თქვენი ღმერთის წინაშე და დაჰმორჩილდით მას... [აზ-ზუმარ: 54].

შველის თხოვნის მტკიცებულება არის ალლაჰის სიტყვები:

﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾

მხოლოდ შენ გეთაყვანებით და მხოლოდ შენ
გთხოვთ დახმარებას. (ალ-ფათიჰა: 5) ჰადისში
გადმოცემულია:

"إِذَا اسْتَعْنَيْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ".

თუ დახმარებას ითხოვ, სთხოვე ალლაჰს
დახმარება.

ალლაჰისთვის თავის შეფარების
მტკიცებულება არის ალლაჰის სიტყვები:

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ 1﴾

თქვი: შევეფარები განთიადის ღმერთსა, [ალ-
ფალაყ: 1], და

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ 1﴾

თქვი: შევეფარები ადამიანთა ღმერთსა, [ან-
ნაას: 1].

შველის თხოვნის მტკიცებულება არის
ალლაჰის სიტყვები:

﴿إِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي سَأَلْتُكَ لَعْنَةُ الْكَاذِبِينَ 1﴾

აკი (ბედირში) დახმარებას ევედრებოდით
თქვენს ღმერთს და მან გიპასუხათ... [ალ-ანფალ:
9]

დაკვლის მტკიცებულება არის უზენაესის
სიტყვები:

{قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ 162 لَا شَرِيكَ لَهُ...}

უთხარი: ჭემმარიტად, ჩემი ნამაზიც, ყურბანიც, სიცოცხლეც და სიკვდილიც სამყაროთა ღმერთს - ალლაჰს ეკუთვნის.

მას არ ჰყავს (არავითარი) თანაზიარი... [ალ-ან'ამ: 162-163], და სუნნადან:

"لَعَنَ اللَّهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ".

«ალლაჰმა დაწყევლა ის, ვინც დაკლა ალლაჰის გარდა სხვისთვის».

პირობის მტკიცებულება არის ალლაჰის სიტყვები:

{يُوفُونَ بِالْأَنذَرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا 71}

(ასრულებენ დადებულ სიტყვას და ეშინიათ იმ დღის, რომლის სიავეც გარდაუვალია) [ალ-ინსან: 7].

მეორე საფუძველი

ისლამის რელიგიის ცოდნა მტკიცებულებებით, და ის არის: მორჩილება ალლაჰზე თავპიდით (ერთღმერთიანობით), მიყოლა მასზე მორჩილებით, გამორება შირქისგან და იმათგან, ვინც მას აკეთებს (შირქს).

იგი შედგება სამი საფეხურისგან: ისლამი, იმანი და იჰსანი.

თითოეულ საფეხურს თავისი საფუძვლები აქვს.

ისლამის საფუძვლები ხუთია: დამოწმება იმისა, რომ არ არსებობს ღვთაება გარდა ალლაჰისა და რომ მუჰამადი ალლაჰის შუამავალია, ხუთჯერადი ლოცვა, ზაქათის გადახდა, მარხვა რამადანის თვეში და ჰაჯობის შესრულება ქააბაში.

შაჰადის მტკიცებულება არის უზენაესის სიტყვები:

﴿شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ (18)

დაამოწმა ალლაჰმა, რომ არ არსებობს მის გარდა სხვა ღვთაება, ასევე ამოწმებენ ანგელოზები და ცოდნის მფლობელები, რომლებიც მტკიცედ იცავენ სამართლიანობას. არ არსებობს ღვთაება, გარდა მისი – ძლევამოსილის, ბრძენისა. [აალი იმრაან: 18].

და მისი მნიშვნელობაა: არ არსებობს ჭეშმარიტი სათაყვანებელი, გარდა ალლაჰისა.

«ლაა ილააჰა» — უარყოფაა ყოველივე იმისა, რასაც ეთაყვანებიან ალლაჰის გარდა.

«ილლა ლლაჰ» — ადასტურებს ეთაყვანისცემას მხოლოდ ერთადერთი ალლაჰისთვის.

არ ჰყავს მას თანამონაწილე ეთაყვანისცემაში, ისევე როგორც არ ჰყავს თანამონაწილე მეფობაში.

მისი განმარტება, რომელიც მას ნათელს ხდის, არის უზენაესის სიტყვები:

﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ 26 إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي..﴾

და აკი უთხრა იბრაჰიმმა მამამისს და თავის ხალხს ჭეშმარიტად მე შორს ვარ იმისგან რასაც ეთაყვანებით

გარდა იმისა რომელმაც შემქმნა მე... (სურა აზ-ზუხრუფ: 26, 27), უზენაესი ალლაჰის სიტყვები:

﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ 64﴾

უთხარი: „ეი, წიგნბოძეებულნი! მოდით შევთანხმდეთ სიტყვაზე, რომელიც საერთოა

ჩვენსა და თქვენს შორის, – რომ არავის ვეთაყვანოთ, გარდა ალლაჰისა; არაფერი ვუთანაზიაროთ და არ გავადმერთოთ – ვინმემ ვინმე, – ნაცვლად ალლაჰისა". ხოლო თუ პირი იბრუნეს, მაშინ უთხარით: დაამოწმეთ, რომ ჩვენ ვართ მუსლიმები/მორჩილებიო. [ალი იმრან: 64].

ხოლო დამოწმების მტკიცებულება, რომ ჭეშმარიტად მუჰამადი ალლაჰის შუამავალია, ყოვლად ამაღლებულის სიტყვაა:

﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ (128)

ჭეშმარიტად მოვიდა თქვენთან შუამავალი თქვენიდანვე მნელია მისთვის რაც გაწუხებთ თქვენ, გული შესტკივა თქვენზე, ღმობიერი და მოწყალეა მორწმუნეების მიმართ (ათ-თავაზა : 128)

დამოწმების მნიშვნელობა, რომ მუჰამადი ალლაჰის შუამავალია: მისი მორჩილება იმაში, რაც ბრძანა; დაჯერება იმისა, რაც გვაუწყა; თავის არიდება იმისგან, რაც აკრძალა და გაკიცხა; და

რომ ალლაჰს თაყვანი ვცეთ მხოლოდ იმით, რაც მან დააკანონა.

ლოცვის, ზაქათისა და თავჭიდის განმარტების მტკიცებულება არის ალლაჰის სიტყვები:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ﴾ 5

მათ სხვა არაფერი ქონდათ ნაბრძანები, გარდა ხალასი რწმენით, ჰანიფებად ალლაჰის თაყვანისცემის, ნამაზის შესრულების და ზაქათის გაცემისა, აი ეს არის რწმენა ჭეშმარიტი. [ალ-ბაიინა: 5]

მარხვის მტკიცებულება არის უზენაესის სიტყვები:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ 183

ეი, თქვენ, რომელთაც ირწმუნეთ! თქვენდა სავალდებულოდ დაწერილია მარხვა, – როგორც დაწერილა თქვენზე ადრე მყოფთათვის, იქნებ რიდი გქონდეთ. [ალ-ბაყარა: 183].

ჰაჯის მტკიცებულება არის უზენაესის სიტყვები:

﴿وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ﴾ (97)

ადამიანებს, ვისაც იქ მისასვლელი გზის დაფარვა შეუძლიათ, ალლაჰისგან დაეკისრათ ამ სახლში ჰაჯობის შესრულება, ხოლო ვინც უარყოფს, ჭეშმარიტად, ალლაჰი იმდენად მდიდარია, რომ ის არაფერს საჭიროებს სამყაროთაგან. [ალი იმრან: 97].

მეორე საფეხური: რწმენა; და იგი სამოცდაათზე მეტი ნაწილია, უმაღლესი ნაწილი არის სიტყვები: არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, და ყველაზე დაბალი მისი გამოვლინება არის გზიდან რაიმე საზიანოს მოშორება, და სირცხვილიც რწმენის ერთ-ერთი ნაწილია.

და მისი საფუძვლები ექვსია: რომ ირწმუნო ალლაჰის, მისი ანგელოზების, მისი წიგნების, მისი შუამავლების, განკითხვის დღის და ბედისწერის თავისი კარგით და ცუდით.

ამ ექვსი სვეტის მტკიცებულება არის ალლაჰის სიტყვები:

﴿لَيْسَ الْبِرُّ أَنْ تُولُؤْا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللّٰهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَ...﴾

სიკეთე ის კი არაა, რომ აღმოსავლეთით ან
დასავლეთით მიაქციოთ თქვენი სახეები,
არამედ ისაა სიკეთე: ვინც ირწმუნა ალლაჰი,
დღე უკანასკნელი, ანგელოზები, წიგნი,
მაცნეები... [ალ-ბაყარა: 177]

ყადრის მტკიცებულება არის უზენაესის
სიტყვები:

﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ 49﴾

ჭეშმარიტად ჩვენ ყველაფერი ბედისწერით
გავაჩინეთ (ალ-ყამარ: 49)

მესამე საფეხური: იჰსანი - ერთი საფუძველი -
და ეს ნიშნავს, ეთაყვანო ალლაჰს ისე, თითქოს
მას ხედავდე, შენ რომ ვერც ხედავდე მას,
ჭეშმარიტად ის გხედავს შენ.

ამის მტკიცებულება არის ალლაჰის
სიტყვები:

﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ 128﴾

ჭეშმარიტად ალლაჰის არის მათან ერთად
ვინც არის ღვთისმოშიში და მათან ვინც
სიკეთისმქნელია [ან-ნაჰლ: 128].

უზენაესი ალლაჰის სიტყვები:

﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ 217 الَّذِي يَرْفَعُ دَرَجَاتٍ لِّمَن يَشَاءُ 218 وَتَقَابُكُ فِي السُّجُودِ 219﴾

და მიენდე დიდებულს და მწყალობელს
რომელიც გხედავს როცა წამოდგები
და ქცევას შენსას მლოცველთა რიგებში [აშ-
შუ'არა: 217-219].

და უზენაესი ალლაჰის სიტყვები:

﴿وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْءَانٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ...﴾

და რა მდგომარეობაშიც უნდა იყო რასაც
უნდა კითხულობდე მისგან ყურანისგან და რა
საქმესაც უნდა აკეთებდე უთუოდ მოწმე ვართ
თქვენდა, როგორც უნდა ჩაღრმავდეთ მასში
[იუნუს: 61] აიათი.

მტკიცებულება სუნნიდან არის: ჯიბრილის
ჰადისი, რომელიც ცნობილია, უმარისაგან
(ალლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი)
გადმოცემულია, რომელმაც თქვა:

"بَيْنَمَا نَحْنُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ ذَاتَ يَوْمٍ، إِذْ طَلَعَ عَلَيْنَا رَجُلٌ، شَدِيدُ بَيَاضِ الثِّيَابِ، شَدِيدُ سَوَادِ الشَّعْرِ، لَا يُرَى عَلَيْهِ أَثَرُ السَّفَرِ، وَلَا يَعْرِفُهُ مِنَّا أَحَدٌ، حَتَّى جَلَسَ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَأَسْنَدَ رُكْبَتَيْهِ إِلَى رُكْبَتَيْهِ، وَوَضَعَ كَفَّيْهِ عَلَى فَخْذَيْهِ، وَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ !

"როდესაც ჩვენ ვიჯექით შუამავალთან ერთად (აღლაჰის მშვიდობა და ღოცვა მას), ჩვენთან გამოჩნდა კაცი, ძალიან თეთრი სამოსით, ძალიან შავი თმებით, რომელსაც არ ემჩნეოდა მგზავრობის კვალი და არავინ ჩვენგან არ იცნობდა მას. ის დაჯდა შუამავალთან, თავისი მუხლები მის მუხლებს მიაყრდნო, ხელები დააწყო თავის ბარდაყებზე და უთხრა: "ო მუჰამმად!".

أَخْبِرْنِي عَنِ الْإِسْلَامِ؟

მომიყევი ისლამზე?

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْإِسْلَامُ: أَنْ تَشْهَدَ أَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ، وَتَصُومَ رَمَضَانَ، وَتَحُجَّ النَّبْتَ إِنْ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلًا، قَالَ: صَدَقْتَ - فَعَجِبْنَا لَهُ، يَسْأَلُهُ وَيُصَدِّقُهُ -.

აღლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «ისლამი არის, რომ დაამოწმო, არ არსებობს ღვთაება, გარდა აღლაჰისა და რომ მუჰამმადი აღლაჰის შუამავალია, შეასრულო ღოცვა, გასცე ზაქათი, იმარხო რამადანი და შეასრულო ჰაჯობა თუ შეგიძლია». მან თქვა: "მართალი ხარ" – ჩვენ გაგვიკვირდა ძალიან, რადგან თან შეეკითხა და თან დაამოწმა მისი ნათქვამი –.

قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِيمَانِ؟

მან თქვა: "მაცნობე მე რწმენაზე?"

قَالَ: أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ، وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ، وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَتُؤْمِنَ بِالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ، قَالَ: صَدَقْتَ.

მან უპასუხა: რწმენა არის, რომ ირწმუნო ალლაჰის, მისი ანგელოზების, მისი წიგნების, მისი შუამავლების, განკითხვის დღის და ირწმუნო ბედისწერის თავისი კარგით და ცუდით, მან თქვა: სიმართლე თქვი.

قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِحْسَانِ؟

მან თქვა: მაშ, მიაძებ იჰსანის (გულწრფელობის) შესახებ?

قَالَ: أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ.

მან თქვა: რომ ეთაყვანო ალლაჰს ისე, თითქოსდა ხედავდე მას, შენ ვერ ხედავ მას, მაგრამ ის გხედავს შენ.

قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ السَّاعَةِ؟

უთხრა: მაშ, მიაძებ განკითხვის საათის შესახებ?

قَالَ: مَا الْمَسْئُولُ عَنْهَا بِأَعْلَمَ مِنَ السَّائِلِ.

მან უპასუხა: შეკითხულმა მკითხველზე უკეთ არ იცის.

قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنْ أَمَارَاتِهَا؟

უთხრა: მაშინ მიაძებ მის ნიშნებზე?

قَالَ: أَنْ تَلِدَ الْأُمَةُ رَبَّتَهَا، وَأَنْ تَرَى الْحُقَاتِ الْعُرَاةَ الْعَالَةَ رِغَاءَ الشَّاءِ، يَتَطَاوَلُونَ فِي الْبُنْيَانِ.

თქვა: „როცა მხევალი ქალი თავის ბატონს შობს და როცა დაინახავ, როგორ ეჯიბრებიან ერთმანეთს მაღალი შენობების აგებაში

ფეხშიშველი, შიშველი და ღატაკი ცხვრის მწყემსები.“

قَالَ: ثُمَّ انْطَلَقَ فَلَبِثْتُ مَلِيًّا، ثُمَّ قَالَ لِي: يَا عُمَرُ! أَتَدْرِي مَنْ السَّائِلُ؟ قُلْتُ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: فَإِنَّهُ جِبْرِيلُ، أَتَأْكُمُ يَعْلَمُكُمْ دِينَكُمْ".

თქვა: "შემდეგ ის წავიდა მე კარგ ხანს გაეჰერდი. და შუამავალმა (ალლაჰის ღოცვა და მშვიდობა მას) თქვა: 'ო უმარ! იცი ვინ იყო ის, ვინც მეკითხებოდა?'. მე ვუთხარი: 'ალლაჰმა და მისმა შუამავალმა იცის'. თქვა: 'ის იყო ჯიბრილი, რომელიც მოვიდა იმისთვის, რომ გასწავლოთ თქვენი რელიგია'."

[მესამე საფუძველი]

თქვენი შუამავლის, მუჰამადის ﷺ, ცნობა: ის არის მუჰამად აბდულლაჰის ძე, აბდულ მუტალიბის ძე, ჰააშიმის ძე. ჰააშიმი ყურეიშელებიდან, ყურეიშელები არაბებიდან, ხოლო არაბები ისმაილის, იბრაჰიმ ალ-ხალილის ძის, შთამომავლებიდან - საუკეთესო ღოცვა და მშვიდობა იყოს მასზე და ჩვენს შუამავალზე.

მისი სიცოცხლე სამოცდასამ წელს შეადგენდა – აქედან ორმოცი წელი შუამავლობამდე, ხოლო ოცდასამი – შუამავლობის მისიაში.

წინასწარმეტყველად „წაიკითხე“-თი დადგინდა, ხოლო მოციქულად „მუდდესსირ“-ით მოივლინა და მისი ქალაქი მექაა.

აღლაჰმა წარმოგზავნა ის თანაზიარებისგან გასაფრთხილებლად და ერთღმერთიანობისკენ მოსაწოდებლად, ამის მტკიცებულებად კი უზენაესმა აღლაჰმა თქვა:

﴿يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ۝ ۱ قُمْ فَأَنْذِرْ ۝ ۲ وَرَبِّكَ فَكَذِّبْ ۝ ۳ وَتَبَاكَ فَطَهِّرْ ۝ ۴ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ۝ ۵ وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ ۝ ۶ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ۝ ۷﴾

ჰეი შენ სამოსში გახვეულო
წამოდექი და შეაგონე
და განადიდე ღმერთი შენი
და განიწმინდე სამოსი შენი
და განდევენ სიბილწე
და ნუ აკეთებ სიკეთეს უფრო მეტის
მოსახვეჭად

და მოითმინე შენი ღმერთისათვის (აღ-
მუდასსირ: 1-7)

მნიშვნელობა

﴿قُمْ فَأَنْذِرْ﴾:

წამოდექი და შეაგონე აფრთხილებს
შირქისგან და მოუწოდებს
ერთლმერთიანობისკენ.

{وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ}

და განადიდე ღმერთი შენი
ანუ: განადიდე ის ერთლმერთიანობით.

{وَيُنَادِيكَ فَطُهِّرْ}

და განიწმინდე სამოსი შენი
ანუ : გაისუფთავე შენი ქმედებები შირქისგან.

{وَالرُّجْزَ فَأَهْجُرْ}

და განდევნე სიბილწე
სიბილწე: კერპები. და მისი განდევნა: მისი
მიტოვება, მისგან და მისი მიმდევრებისგან
გამიჯვნა.

ათი წელი ის თავჰიდისკენ მოუწოდებდა.
ათი წლის შემდეგ კი ზეცად ამაღლდა და მას
დაეკისრა ხუთი ლოცვა. მან მექაში სამი წელი
ილოცა, რის შემდეგაც მიიღო ბრძანება მედინაში
ჰიჯრაზე.

ჰიჯრა: მრავალღმერთიანობის ქვეყნიდან
ისლამის მიწაზე გადასახლება.

ჰიჯრა სავალდებულოა ამ თემისთვის შირქის ქვეყნიდან ისლამის ქვეყანაში, და ის გაგრძელდება განკითხვის დღემდე.

ამის მტკიცებულება არის ალლაჰის სიტყვები:

﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْتُمُ الْمَلَائِكَةَ ظَالِمِينَ أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرٌ 97 إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا 98﴾

ჭეშმარიტად, როცა მიიბარეს ანგელოზებმა ისინი, რომლებიც უსამართლონი იყვნენ თავიანთი სულების მიმართ, – ჰკითხეს: რით იყავით დაკავებულნი? მათ თქვეს: უძლურნი ვიყავით დედამიწაზეო. (ანგელოზებმაც) უთხრეს: განა ალლაჰის დედამიწა არ იყო განიერი, რომ სხვაგან გადასახლებულიყავით? აი, მათი სამყოფელია ჯოჯოხეთი, და რა ცუდი მისაქციელია იგი.

– გარდა უძლური კაცების, ქალების და ბავშვებისა, რომლებსაც მოხერხება არ ჰყოფნით, რომ რაიმე გზას დაადგნენ. [ან-ნისა: 97-98].

უზენაესი ალლაჰის სიტყვები:

﴿يُعْبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَسِعَةً لِأُولَئِكَ فَاعْبُدُونِ﴾ (56)

ო ჩემო მსახურონ რომელთაც ირწმუნეთ
ჴემდარიტად ჩემი მიწა ფართოა ამიტომ
მეთაყვანეთ მე [ალ-'ანქაბუთ: 56]

თქვა ალ-ბაღავიმ (ალლაჰმა შეიწყალოს ის):
"ამ აიათის გარდმოვლენის მიზეზი: მექქაში
მყოფ იმ მუსლიმებს, რომლებიც არ
გადასახლებულან, ალლაჰმა რწმენის სახელით
მიმართა."

ჰიჯრის მტკიცებულება სუნიდან არის მისი
სიტყვები:

"لَا تَنْقُطُ الْهَجْرَةُ حَتَّى تَنْقُطَ التَّوْبَةُ، وَلَا تَنْقُطَ التَّوْبَةُ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ
مَغْرِبِهَا".

ჰიჯრა არ შეწყდება, სანამ მონანიება შეწყდება,
და მონანიება არ შეწყდება, სანამ მზე
დასავლეთიდან ამოვა.

როდესაც მედინაში დასახლდა, მას ებრძანა
ისლამის დანარჩენი კანონები, როგორებიცაა:
ზაქათი, მარხვა, ჰაჯობა, აზანი, ჯიჰადი,
კეთილის ბრძანება და სიავის აკრძალვა; და
ამაზე მან ათი წელი დაჰყო.

ის (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) გარდაიცვალა, მისი სარწმუნოება კი დარჩა; არ დაუტოვებია სიკეთე, რაზეც არ მიეთითებინოს უმმეთისთვის, და არც სიავე, რისგანაც არ გაეფრთხილებინოს იგი.

ხოლო სიკეთე, რომლისკენაც მან დამოძღვრა: თავჰიდი (ერთღმერთიანობა), და ყოველივე ის, რაც აღლაჰს უყვარს და რითიც კმაყოფილია.

ხოლო ბოროტება, რომლისგანაც მან გააფრთხილა, არის შირქი და ყოველივე, რასაც აღლაჰი სძულობს და უარყოფს.

აღლაჰმა ის წარმოგზავნა ყველა ადამიანებზე და მისი მორჩილება დაავალდებულა ორივე სამყაროს ყველა არსებას (ჯინებსა და ადამიანებს); და ამის დასტურია უზენაესის სიტყვა:

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا...﴾

უთხარი: ეი ადამიანებო! ჭეშმარიტად, მე ვარ აღლაჰის შუამავალი ყველა თქვენგანთან წარმოგზავნილი... [აღ-ა'რაფ: 158].

და ალლაჰმა მისით სრულყო რელიგია; ამის მტკიცებულება არის უზენაესის სიტყვები:

﴿...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا...﴾

დღეს მე დავასრულე თქვენი რელიგია და დავასრულე თქვენზე ჩემი მადლი და ვირჩევ თქვენთვის ისლამს რელიგიად. [ალ-მაიდა: 3].

მისი სიკვდილის მტკიცებულება არის ალლაჰის სიტყვები:

﴿إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَّيِّتُونَ 30 ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ 31﴾

ჭეშმარიტად შენც გარდაიცვლები და ისინიც გარდაიცვლებიან

შემდეგ ჭეშმარიტად თქვენ განკითხვის დღეს თქვენი ღმერთის წინაშე განიკითხებით [აზ-ზუმარ: 30-31].

და ადამიანები, როცა მოკვდებიან, აღსდგებიან; და მტკიცებულებაა ყოვლადმადლის სიტყვა:

﴿مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى 55﴾

მისგან შეგქმენით თქვენ, მასში მიგაბრუნებთ ისევ და მისგან გამოგიყვანთ კიდევ ერთხელ [ტაჰა:55], უზენაესი ალლაჰის სიტყვები:

﴿وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ۖ 17 ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا 18﴾

და ალლაჰმა აღმოგაცენათ თქვენ მიწიდან
აღმოცენით

შემდეგ დაგაბრუნებთ თქვენ მასში და ისევ
გამოგიყვანთ მისგან [ნუჰ: 17-18].

და გაცოცხლების შემდეგ განიკითხებიან და
მიიღებენ საზღაურს მათი ნამოქმედარის
მიხედვით; ხოლო მტკიცებულებაა უზენაესის
სიტყვები:

﴿...لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى﴾

...რათა მიუზღოს რომელთაც აკეთეს სიავე
მათ ნამოქმედარზე და მიუზღოს მათ
რომელთაც აკეთეს სიკეთე მათი სიკეთისთვის
[ან-ნაჯმ: 31].

ვინც აღდგომას ცრულ შერაცხავს, ურწმუნოა;
და ამის საბუთია უზენაესის სიტყვა:

﴿زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ ۚ وَذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ 7﴾

ეგონათ მათ რომელთაც უარყვეს რომ არ
იქნებოდნენ აღდგენილნი, უთხარი პირიქით
ვფიცავ ჩემს ღმერთს უთუოდ იქნებით
აღდგენილნი, შემდეგ გეცნობებათ ის რაც

აკეთეთ, ეს ალლაჰისთვის იოლია [ათ-თაღაბუნ: 7].

ალლაჰმა წარმოგზავნა ყველა შუამავალი მახარობლებად და შემგონებლებად; და ამის დასტურია უზენაესის სიტყვები:

﴿رُسُلًا مُبْتَلَيْنَ وَمُنْذِرِينَ لِنَاسٍ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ...﴾

გავგზავნეთ მოციქულები, რომლებიც ახარებენ და აფრთხილებენ, რათა ხალხს არ ჰქონდეს ალლაჰის წინაშე თავის გამართლების საბუთი მოციქულების შემდეგ. [სურა ან-ნისა: 165].

პირველი შუამავალი იყო ნუჰი (ნოე) (მშვიდობა მას).

მათგან ბოლო მუჰამადია (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას), ის არის მოციქულთა ბეჭედი და აღარ იქნება მის შემდეგ მოციქული. ამის მტკიცებულებაა უზენაესის სიტყვა:

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ...﴾

არ ყოფილა მუჰამადი არცერთი თქვენგანის მამა, არამედ ალლაჰის შუამავალი და მოციქულთა ბოლო ბეჭედი [ალ-აჰზაბ: 40].

იმისა, რომ პირველი მათგანი ნუჰია (ნოე),
მტკიცებულება არის უზენაესის სიტყვები:

﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ...﴾

ჭეშმარიტად ჩვენ შთავაგონეთ შენ ისე
როგორც შთავაგონეთ ნუჰს და მოციქულებს მის
შემდეგ... [ან-ნისა: 163]

და ყველა ერს წარუგზავნა ალლაჰმა
შუამავალი - ნუჰიდან მუჰამმედამდე -
რომელიც უბრძანებდა მათ, რომ თაყვანი ეცათ
ერთადერთი ალლაჰისთვის და უკრძალავდა
მათ ტალუთის თაყვანისცემას; და ამის
მტკიცებულებაა უზენაესის სიტყვები:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...﴾

ვფიცავ ჩვენ წარუგზავნეთ ყველა ერთან
მოციქული, რომ ეთაყვანეთ ალლაჰს და
განშორდით ტალუთს... [ან-ნაჰლ: 36]

ალლაჰმა ყველა მსახურს დაავალდებულა:
ტალუთის უარყოფა და ალლაჰისადმი რწმენა.

თქვა იბნ ალ-ყაიმმა (ალლაჰმა შეიწყალოს ის):
ატ-ტალუთი: ის, რითაც მონა თავის ზღვარს

გადააქარბებს — სათაყვანო, მისაბადი, ან მბრძანებელი.

და ტალუთები მრავალნი არიან, და მათი მეთაურები ხუთნი არიან: იბლისი — ალლაჰმა დასწყევლოს იგი, და ის, ვისაც ეთაყვანებიან და იგი ამით კმაყოფილია, და ის, ვინც ხალხს საკუთარი თავის თაყვანისცემისკენ მოუწოდებს, და ის, ვინც დაფარულის ცოდნას იჩემებს, და ის, ვინც განაგებს არა იმით, რაც ალლაჰმა გარდმოავლინა.

ამის მტკიცებულება არის უზენაესის სიტყვები:

﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ 256﴾

სარწმუნოებაში იძულება არ არსებობს, უკვე გამოერჩია ჭეშმარიტება ცდომილებისგან. ხოლო ვინც უარყოს ტალუთი და ირწმუნოს ალლაჰი, ის მართლაც ჩაეჭიდოს მტკიცე რგოლს, რომელსაც გაწყვეტა არ უწერია. ალლაჰი ყოვლის მსმენი და მცოდნეა. [ალ-ბაყარა: 256]. და ეს არის მნიშვნელობა: «არ არსებობს ღვთაება გარდა ალლაჰისა», ხოლო ჰადისში:

"رَأْسُ الْأَمْرِ: الْإِسْلَامُ، وَعَمُودُهُ: الصَّلَاةُ، وَذِرْوَةُ سَنَامِهِ: الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ".
«საქმის თავი არის ისლამი, მისი საყრდენი არის
ლოცვა და მისი მწვერვალი — ჯიჰადი ალლაჰის
გზაზე».

ხოლო ალლაჰმა საუკეთესოდ იცის.

Index

სამი საფუძველი და მათი მტკიცებულებები.....	2
სამი საფუძველი და მათი მტკიცებულებები.....	2
[პირველი საფუძველი].....	7
მეორე საფუძველი.....	15
[მესამე საფუძველი]	25

ka36v2.0 - 03/09/2026